TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI VIỆN CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRUYỀN THÔNG

ĐỒ ÁN I LẬP TRÌNH

Phạm Văn Thông MSSV: 20136495

Giáo viên hướng dẫn

Phạm Đăng Hải

 $\begin{array}{c} \text{H\`A N\^OI} \\ \text{Ngày 10 tháng 2 năm 2015} \end{array}$

Tóm tắt nội dung

Báo cáo gồm ba phần trình bày các bài toán sắp xếp, giải thuật quay lui, đánh chỉ mục từ khóa trong văn bản. Phần thứ nhất trình bày về ý tưởng, cài đặt và độ phức tạp của các thuật toán sắp xếp cơ bản bao gồm buble sort, selection sort, insertion sort, shell sort, quick sort, heap sort. Phần thứ hai trình bày một số bài toán về giải thuật quay lui trong bài toán tám hậu, mã đi tuần và kĩ thuật nhánh cận trong bài toán người du lịch. Phần thứ ba trình bày về các cách cài đặt khác nhau của bài toán đánh chỉ mục từ khóa trong văn bản trên các cấu trúc dữ liệu khác nhau bao gồm danh sách liên kết, bảng băm, cây nhị phân tìm kiếm

Các chương trình trong báo cáo được trình bày bằng ngôn ngữ lập trình C++

0.1 Các thuật toán sắp xếp

0.1.1 Bài toán sắp xếp

Sắp xếp là quá trình bố trí lại các phần tử của một tập đối tượng nào đó theo một thứ tự nhất định. Chẳng hạn như thử tự tăng dần (hay giảm dần) đối với một dãy số, thứ tự từ điển đối với các từ v.v... Yêu cầu về sắp xếp thường xuyên xuất hiện trong các ứng dụng Tin học với các mục đích khác nhau: sắp xếp dữ liệu trong máy tính để tìm kiếm cho thuận lợi, sắp xếp các kết quả xử lý để in ra trên bảng biểu v.v...

Nói chung dữ liệu có thể xuất hiện dưới nhiều dạng khác nhau. Một tập các đối tượng cần được sắp xếp là tập các bản ghi (records), mỗi bản ghi bao gồm một số trường (fields) khác nhau. Nhưng không phải toàn bộ mà chỉ là một trương nào đó (hay một vài trường nào đó được chú ý tới thôi. Trường như vậy chúng ta gọi là là khóa (textsfkey). Sắp xếp sẽ được tiến hành dựa vào giá trị của khóa này.

Khi sắp xếp, các bản ghi trong bảng sẽ được đặt vào các vị trí sao cho các giá trị khóa tương ứng của chúng có đúng thứ tự đã ấn định. thì kích thước của toàn bản ghi có thể rất lớn, nên nếu việc sắp xếp thực hiện trực tiếp trên các bản ghi sẽ đòi hỏi sự chuyển đổi vị trí của các bản ghi, kéo theo việc thường xuyên phải di chuyển, copy những vùng nhớ lớn, gây ra những tổn phí thời gian khá nhiều. Thường người ta khắc phục tình trạng này bằng cách xây dựng một bảng khoá: Mỗi bản ghi trong bảng ban đầu sẽ tương ứng với một bản ghi trong bảng khoá. Bảng khoá cũng gồm các bản ghi nhưng mỗi bản ghi chỉ gồm có hai trường:

- Trường thứ nhất chứa khóa.
- Trường thứ hai chứa liên kết tới một bản ghi trong bảng ban đầu, tức là một thông tin đủ để biết bản ghi tương ứng với nó trong bảng ban đầu là bản ghi nào.

Có thể coi khóa như là đại diện cho các bản ghi và để đơn giản, ta chỉ nói tới giá trị khóa mà thôi. Các thao tác trong kĩ thuật sắp xếp lẽ ra là tác động lên toàn bản ghi giờ đây chỉ làm việc trên khóa.

0.1.2 Một số quy ước

Mục này trình bày các cài đặt một số giải thuật sắp xếp phổ biến. Để thuận tiện hơn trong việc theo dõi chương trình sau này, ta đưa vào một số quy ước như sau:

- Dãy khóa cần được sắp xếp được lưu trong mảng arr gồm các phần tử từ 0...len-1, trong đó, len là số phần tử của mảng.
- hàm swap(a, b) có tác dụng đổi chỗ hai phần tử a và b
- Kí hiệu arr[i...j] được hiểu là các phần tử từ arr[i] đến arr[j] trong mảng arr.

0.1.3 Thuật toán sắp xếp nổi bọt

Trong thuật toán sặp xếp nổi bọt, các dãy khóa sẽ được duyệt từ cuối dãy lên đàu dãy (từ arr[len-1] về arr[0]), nếu gặp hai khóa kề nhau bị ngược thứ tự thì đổi chỗ của chúng cho nhau, sau lần duyệt như vậy, khóa nhỏ nhất sẽ trở về vị trí đầu tiên, quá trình lại tiếp tục với các khóa từ dãy arr[1] tới arr[len-1]:

Cài đặt Cài đặt thuật toán trong C++ như sau:

```
void bublesort()
2
        int i,j;
3
        for (i = 1; i < len; i++)
4
        for (j = len-1; j >= i; j--)
            //Neu arr[j] va arr[j-1] nguoc thu tu
            if (arr[j] < arr[j-1])
            {
8
                 //Doi cho ve dung vi tri
9
                 swap(arr[j], arr[j-1]);
10
                 s++;
11
            }
12
13
```

Đánh giá độ phức tạp thuật toán Chọn phép toán so sánh arr[i] < arr[j] làm phép toán tích cực để đánh giá hiệu suất thực hiện của thuật toán $v \in mặt$ thời gian. Ở lượt chọn thứ i thì cần n-i phép so sánh (n là kich thước $d\tilde{u}$ liệu dầu vào, trong trường hợp này n = len. Vậy số lần thực hiện phép so sánh là:

$$(n-1) + (n-2) + \dots + 1 = \frac{n(n-1)}{2}$$

. Vậy thời gian thực hiện của thuật toán là $O(n^2)$

0.1.4 Thuật toán sắp xếp chọn

Một trong những thuật toán sắp xếp đơn giản nhất là phương pháp sắp xếp chọn. Ý tưởng của thuật toán:

 Trong lần duyệt đầu tiên, duyệt dãy từ [0...len-1] tìm ra phần tử có giá trị nhỏ nhất đổi vị trí về đầu dãy.

- Trong lần duyệt thứ k duyệt dãy từ [k-1...len-1] tìm ra phần tử tử nhỏ nhất trong dãy và đổi về vị trí k-1.
- ...
- Trong lần duyệtthứ len-1 chọn trong hai khóa arr[len-2] và arr[len-1] đổi với vị trí len-2

Kết thúc quá trình duyệt thì dãy còn lại đã được sắp xếp.

Cài đặt Sau đây là cài đặt của thuật toán trên C++:

```
void selectionsort()
    {
2
        int i, j, min;
3
        for (i = 0; i < len-1; i++)
4
        {
            //Dat arr[i] lam phan tu be nhat
6
            min = i;
            //Tim phan tu be nhat trong day arr[i]-->arr[len-1]
8
            for (j = i+1; j < len; j++)
9
            if (arr[j] < arr[min])</pre>
10
                 min = j;
11
            if (i != min)
12
            //Doi cho phan tu be nhat ve vi tri
13
            //Day arr[0]-->arr[i] la day tang dan
14
            swap(arr[i], arr[min]);
15
        }
16
17
```

Đánh giá độ phức tạp thuật toán Tương tự như giải thuật buble sort, chọn phép toán arr[i] < arr[min] làm phép toán tích cực để đánh giá độ phức tạp của thuật toán về mặt thời gian. Số lần thực hiện phép toán tích cực tương tự như đối với giải thuật buble sort vẫn là $\frac{n(n-1)}{2} = O(n^2)$.

0.1.5 Thuật toán sắp xếp kiểu chèn

Xét dãy khóa arr[0...len-1], ta thấy chỉ gồm một khóa arr[0] chỉ gồm 1 khóa và có thể coi là đã sắp xếp rồi. Xét thêm arr[1], ta so sánh nó với arr[0], nếu thấy arr[1]<arr[0] thì ta chèn nó vào trước arr[1],... Một cách tổng quát, ta sẽ sắp xếp dãy arr[0...i-1] trong điều kiện dãy khóa đã được sắp xếp rồi chèn arr[i] vào dãy đó tại đúng vị trí để được dãy arr[0...i] đã được sắp xếp.

Cài đặt

```
void insertionsort()

int i,j,tmp;

for (i = 1; i < len; i++)</pre>
```

```
{
6
            tmp = arr[i];
7
            //Chen phan tu arr[i] vao day da co thu tu
8
            j = i - 1;
9
            //Tim tu ben phai sang phan tu be hon arr[i]
10
            while ((j \ge 0) \&\& (arr[j] > tmp))
11
12
                 //Don cac phan tu ve ben phai tao 1 cho chua cho arr[i]
13
                 arr[j+1] = arr[j];
14
                 j = j - 1;
15
            }
16
            //Chen phan tu vao dung vi tri,
17
            //Day arr[0]-->arr[i] la day tang dan
18
            arr[j+1] = tmp;
19
        }
20
21
```

Đánh giá độ phức tạp thuật toán $\,$ Đối với thuật toán sắp xếp kiểu chèn, thì chi phí thời gian thực hiện thuật toán phụ thuộc vào tình trạng dãy khoá ban đầu. Nếu coi phép toán tích cực ở đây là phép so sánh arr[i] > tmp thì:

- Trường hợp tốt nhất, ứng với dãy khóa đã sắp xếp rồi, mỗi lượt chỉ cần thực hiện một phép so sánh, như vậy, tổng số phép so sánh cần thực hiện là n-1. Phân tích trong trường hợp tốt nhất, độ phức tạp của thuật toán *Insertion Sort* là Θn .
- Trường hợp tồi nhất ứng với dãy khóa đã có thứ tự ngược lại, ở lượt sắp xếp thứ i cần thực hiện i-1 phép so sánh. Số phép so sánh cần thực hiện là:

$$(n-1) + (n-2) + \dots + 1 = \frac{n(n-1)}{2}$$

Vậy thời gian thực hiện của thuật toán trong trường hợp tồi nhất là $O(n^2)$.

• Trong trường hợp các khóa xuất hiện một cách ngẫu nhiên, có thể coi lượt thứ i cần thực hiện i/2 phép so sánh. Tổng số phép so sánh trong trường hợp này là:

$$\frac{1}{2} + \frac{2}{2} + \dots + \frac{n}{2} = \frac{n(n-1)}{4}$$

Vậy phân tích trong trường hợp trung bình, độ phức tạp tính toán của Insertion Sort là Θn^2 .

0.1.6 Shell sort

Nhược điểm của thuật toán sắp xếp chèn thể hiện khi mà ta luôn phải chèn một khá vào vị trí gần đàu dãy. Trong trường hợp đó, người ta sử dụng phương pháp $Shell\ Sort$. Xét dãy khóa arr[0...len-1]. Với một số nguyên dương 0 <= h <= len-1, ta có thể chia dãy đó thành dãy con:

- Dãy con 1: arr[0], arr[h], arr[2h], ...
- Dãy con 2: arr[1], arr[h+1], arr[2h+1], ...

- Dãy con 3: arr[2], arr[h+2], arr[2h+2], ...
- ...
- Dãy con h-1: arr[h-1], arr[2h-1], arr[3h-1], ...

Những dãy con như vậy được gọi là dãy con sắp xếp theo độ dài h. Tư tưởng của thuật toán ShellSort là : Với một bước h, áp dụng thuật toán sắp xếp kiểu chèn từng dãy con độc lập để làm mịn dần dãy khóa chính. Rồi lại làm tương tự đối với bước h%2 ... cho tới khi h=1 thì ta được dãy khóa đã sắp xếp. Đây chính là nguyên nhân ShellSort hiệu quả hơn thuật toán sắp xếp chèn: khóa nhỏ được nhanh chóng đưa về q an vị trí đúng của nó.

Cài đặt

```
void shellSort()
    {
2
        int i,j,h=len/2,tmp;
3
4
        while (h > 0)
5
6
             for (i = h; i < len; i++) //Sap xep chen voi cac day con
             {
                 tmp = arr[i];
                 j = i - h;
10
                 while (j \ge 0 \&\& arr[j] > tmp)
11
12
                      arr[j+h] = arr[j];
13
                      j = j - h;
14
15
                 arr[j+h] = tmp;
16
17
             h = h/2; //Tang so day con
18
        }
19
20
```

Đánh giá độ phức tạp thuật toán Việc đánh giá độ phức tạp của *Shell Sort* là tương đối khó, ta thừa nhận các kết quả sau:

- Nếu các bước h được chọn theo thứ tự ngược từ dãy $1, 3, 7, 15, ..., 2^i 1, ...$ thì độ phức tạp là $O(n^{\frac{3}{2}})$.
- Nếu các bước h được chọn theo thứ tự ngược từ dãy $1, 8, 23, 77, ..., 4^{(i+1)} + 3.2^{i} + 1, ...$ thì độ phức tạp là $O(n^{\frac{4}{3}})$.
- Nếu các bước h được chọn theo thứ tự ngược từ dãy $1, 2, 3, 4, 6, 8, 12, 16, ..., 2^{i}3^{i}, ...$ thì đọ phức tạp là $O(n \log^{2} n)$.

0.1.7 Thuật toán sắp xếp Quick Sort

Thuật toán Quick Sort được đề xuất bởi C.A.R.Hoare là một phương pháp sắp xếp tốt nhất, nghĩa là dù dãy khóa thuộc kiểu dữ liệu *có thứ tự nào*, Quick Sort cũng có thể sắp xếp được và chauw có một thuật toán sắp xếp tổng quát nào nhanh hơn Quick Sort về mặt tốc dộ trung bình.

Ý tưởng chủ đọa của phương pháp có thể tóm tắt như sau:

Sắp xếp dãy khóa $\operatorname{arr}[0...\operatorname{len-1}]$ thì có thể coi là sắp xếp từ chỉ số 0 tới chỉ số len-1 trong dãy khóa đó. Để sắp xếp một đoạn trong dãy khóa, nếu đoạn đó có ít hơn 1 khóa thì không cần phải làm gì cả, còn nếu đoạn đó có ít nhất 2 khóa thì ta chọn ngẫu nhiên khóa nào đó của đoạn làm "chốt" (pivot). Mọt khóa nhỏ hơn chốt được xếp vào vị trí đứng sau chốt. Sau phép hoán chuyển như vậy thì đoạn đang xét được chia làm hai đoạn khá rỗng mà mọi khóa trong đoạn đầu đều $\leq$ chốt và một khóa trong đoạn sau đều ge chốt. Và vấn đề trở thành sắp xếp hai đoạn mới tạo ra (có độ dài ngắn hoăn đoạn ban đầu) bằng phương pháp tương tư.

Để cài đặt thuật toán này trong C++, ta sử dụng hai hàm:

- Hàm void partition(int L, int H chọn một chốt pivot bất kì trong dãy từ arr[L...H], chuyển các phần tử trong dãy có giá trị bé hơn pivot về trước pivot và các phần tử có giá trị lớn pivot về sau pivot. Sau đó gọi đệ quy tiếp tục với hai dãy con nhỏ hơn.
- Hàm void quicksort() gọi hàm partition(0, len-1) thực hiện sắp xếp toàn bộ mảng. Thực ra ta có thể không cần tới hàm này.

Cài đặt quicksort:

```
void partition(int L, int H)
1
2
    {
        int i,j,pivot;
3
        //Neu chi co duoi 1 phan tu thi khong phai lam di
4
        if (L>=H)
5
            return;
        i=L; j=H;
        srand(time(NULL));
        //Chon chot ngau nhien, tranh cac truong hop dac biet
9
        pivot=arr[L+rand()%(H-L+1)];
10
11
        while (i<=j)
12
        {
13
            //Tim phan tu lon hon hoac bang pivot tu trai sang
14
            while (arr[i]<pivot)</pre>
15
                 i++;
16
            //Tim phan tu lon hon hoac bang pivot tu phai sang
17
            while (arr[j]>pivot)
18
                 j--;
19
20
            if (i<=j)
            {
22
                 //New tim thay va hai phan tu khac nhau thi doi cho
23
                 if (i<j)
24
```

```
swap(arr[i],arr[j]);
25
                  i++; j--;
26
              }
27
         }
28
         //Tiep tuc voi day con trai
29
         partition(L, j);
30
         //Tiep tuc voi day con phai
31
         partition(i,H);
32
    }
33
34
35
    void quickSort()
36
    {
37
         partition(0,len-1);
38
39
```

Đánh giá độ phức tạp Giống với sắp xếp chèn, *Quick Sort* có chi phí thời gian thực hiện phụ thuộc vào trạng thái của dãy khóa đầu vào.

• Trong trường hợp tốt nhất, ở mỗi bước luôn chọn đúng $trung vi^{-1}$ của dãy khóa. Gọi thời gian thực hiện của giải thuật là T(n).

$$T(n) = 2T(\frac{n}{2}) + Cn$$

trong đó C là hằng số.

$$T(n) = 2(2T(\frac{n}{4}) + C\frac{n}{2}) + Cn$$

$$\Rightarrow T(n) = 2^{2}T(\frac{n}{4}) + 2Cn$$

$$\Rightarrow T(n) = \dots$$

$$\Rightarrow T(n) = 2^{k}T(\frac{n}{2^{k}}) + kCn$$

 $T(\frac{n}{2^k}) = T(1)$ khi $n = 2^k \Rightarrow k = \log_2 n$. Thay $k = \log_2 n$ vào công thức trên, ta được:

$$T(n) = 2^{\log_2 n} T(1) + \log_2 n C n$$

$$\Rightarrow T(n) = nT(1) + C n \log_2 n = \Theta(n \log n)$$

• Trong trường hợp xấu nhất, ở mỗi bước ta luôn chọn đúng phần tử đầu dãy hoặc cuối dãy, số lần thực hiện vòng lặp $i \leq j$ ở lần đầu tiên là n-1, tiếp theo dãy được chia thành 2 dãy gồm 1 dãy có 1 phần tử, mất T(1) và dãy kia n-1 phần tử. Tương tự, ta có:

 $^{^{1}\}mathrm{gi\acute{a}}$ trị mà số khóa bé hơn giá trị đó bằng số khóa lớn hơn giá trị đó

• Trong trường hợp trung bình, cách tính độ phức tạp thuật toán tương tự như trường hợp tốt nhất. Giả sử ở lần gọi đệ quy thứ i được chia thành 2 dãy $\frac{a_i}{c}n_i$ phần tử và $\frac{b_i}{c}n_i$ phần tử, trong đó $a_i + b_i = n_i$ và $a_i < b_i$, ta có:

$$\begin{array}{ll} T(n) = & T(\frac{a_{n-1}}{c}) + T(\frac{b_{n-1}}{c}) + Cn \\ T(n) = & (T(\frac{a_{n-1}}{c}) + \frac{a_{n-1}}{c}Cn) + (T(\frac{b_{n-1}}{c}) + \frac{b_{n-1}}{c}Cn) \\ T(n) = & Max(T(\frac{a_{n-1}}{c})\frac{a_{n-1}}{c}Cn) + , T(\frac{b_{n-1}}{c}) + \frac{b_{n-1}}{c}Cn)) \\ T(n) = & T(\frac{b_{n-1}}{c}) + \frac{b_{n-1}}{c}Cn) \end{array}$$

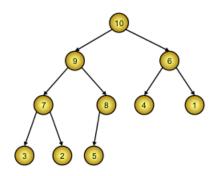
Giải tương tự như trường hợp 1, ta tính được độ phức tạp của thuật toán $Quick\ Sort$ trong trường hợp này là $\Theta(n \log n)$.

0.1.8 Thuật toán sắp xếp vung đống - Heap Sort

Heap Sort được đề xuất bởi J.W.J.Williams năm 1981, thuật toán không những đóng góp một phương pháp sắp xếp quan trọng để biểu diễn một cấu trúc dữ liệu quan trọng

Đống - Heap

Đống là một dạng cay nhị phân hoàn chỉnh đặc biệt mà giá trị tại mọi nút có độ ưu tiên cao hơn hay bằng giá trị lưu trong hai nút con của nó. Trong thuật toán sắp xếp kiểu vun đống, ta coi quan hệ "ưu tiên hơn hay bằng" là quan hệ "lớn hơn hay bằng": $\geq$

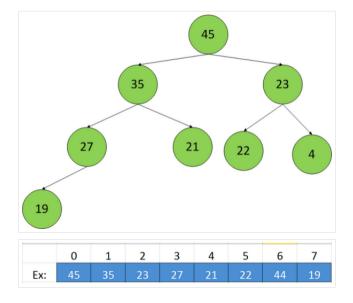
Hình 1: Đống

Vun đống

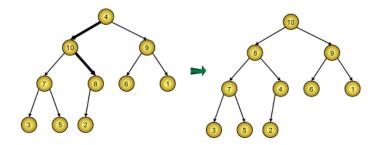
Để biểu diễn dãy khóa arr[0...len-1] thành một cây nhị phân hoàn chỉnh. Giá trị arr[i] lưu trong nút thứ i (i bắt đầu từ 0). Nút con trái của nút thứ i là arr[2i+1] và con phải của nút thứ i là arr[2i+2]. Nút cha của nút thứ j là (j-1)%2.

Vì cây nhị phân gồm một nút thì hiển nhiên là đống. nên để vun một nhánh cây gốc r thành đống, ta có thể coi hai nhánh con của nó là đống rồi và thực hiện thuật toán vun đồng từ dưới lên đối với cây. Gọi h là chiều cao của cây, nút ở mức h (nút lá) đã là một đồng, ta vun lên những nút ở mức h-1 cũng là gốc của đồng,... cứ như vậy cho tới mức 1 cũng là gốc của đồng.

Thuật toán vun đống đối với gốc r khi hai nhánh con đã là đồng. Giả sử nút r chứa giá trị V. Tử r, ta cứ đi tới nút con chứa giá trị lớn nhất trong hai nút con, cho tới khi gặp phải một nút r cmà mọi nút con của r đều có giá trị r r (nút lá cũng là trường hợp riêng của điều kiện này). Dọc đường đi từ r tới r tới

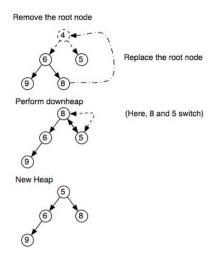
Hình 2: Biểu diễn đống bằng mảng

Hình 3: Vun đống

Tư tưởng của Heap Sort

Đầu tiên với dãy khóa arr[0...len-1] được vun từ dưới lên để nó biểu diễn một đống, khi đó khóa arr[0] tương ứng với nút gốc của đống là khóa lớn nhất, ta đảo giá trị khóa đó cho arr[len-1] và không tính tới arr[len-1] nữa. Còn lại dãy khóa arr[0...len-2] tuy không là đống nữa nhưng là biểu diễn của cây nhị phân hoàn chỉnh mà hai nhánh cây đã là đống rồi. Vậy chỉ cần vun một lần, ta lại dược một đống, đảo giá trị arr[0] với arr[len-2] rồi tiếp tục tới khi đồng chỉ còn lại một nút.

Hình 4: Đảo giá trị của arr[0] và arr[len-1] rồi xét lại

Thuật toán Heap Sort có hai hàm chính:

- Hàm maxHeapify làm nhiệm vụ vun cây gốc root thành đồng trong điều kiện hai gốc con 2*root+1 và 2*root+2 đã là đồng rồi. Các nút từ endnode+1 tới len-1 đã nằm đúng vị trí, không được tính tới nữa.
- Hàm heapSort mô tả lại quá trình vun đống theo ý tưởng trên

Cài đặt

```
void maxHeapify(int root, int endnode)
   {
2
        int c1, c2, bg;
3
4
     while (root <= endnode/2-1) //Khi nao root chua phai la la
        {
        c1 = 2*root + 1; //c1 = con trai
        c2 = 2*root +2; //c2 = con phai
       bg = c1; //con lon hon la c1
9
        //Neu con phai lon hon con trai thi gan biger cho con phai
10
        if ((c2 < len) && (arr[c2] > arr[bg]))
11
            bg = c2;
12
        //New 1 trong 2 con lon hon root thi doi cho
13
          if (arr[bg] > arr[root])
14
          swap(arr[root], arr[bg]); //Doi cho cho con lon hon
15
          //Tiep tuc voi vi tri da chuyen
16
```

```
root = bg;
17
        }
18
    }
19
20
    void heapSort()
21
22
      int r, i;
23
      for (r = (len/2-1); r \ge 0; r--) // Xay dung dong tren to an bo cay
24
        maxHeapify(r, len);
^{25}
26
      for (i = len-1; i > 0; i--)
27
        {
28
          swap(arr[0], arr[i]); //Doi cho nut lon nhat ve cuoi day
29
          maxHeapify(0, i-1); //Xay lai dong, ko kem nut vua hoan doi
30
        }
31
32
```

Độ phức tạp thuật toán Thuật toán sắp xếp $Heap\ Sort$ có độ phức tạp $n\log n$ trong mọi trường hợp.

0.1.9 Đánh giá thời gian thực tế của thuật toán

Sau đây là một số kết quả chạy thử với các bộ dữ liệu đầu vào là các dãy sỗ được tạo ngẫu nhiên. Thời gian được tính theo đơn vị ms.

x - HilenEditnViewinSeadkKHedminal Help thongbkvn@EliteBook:~/Project/DA/src/bail\$ ./bail LENGTH: 20 Buble Sort: 0.005										
	15 57	15 61	25 63	31 65	32 68	34 70	44 70	45 75	48 87	52 91
Selection Sort: 0.004										
	15 57	15 61	25 63	31 65	32 68	34 70	44 70	45 75	48 87	52 91
Insertion Sort: 0.002										
	15 57	15 61	25 63	31 65	32 68	34 70	44 70	45 75	48 87	52 91
Shell Sort: 0.003										
	15 57	15 61	25 63	31 65	32 68	34 70	44 70	45 75	48 87	52 91
heapSort: 0.005										
	15 57	15 61	25 63	31 65	32 68	34 70	44 70	45 75	48 87	52 91
Quick Sort: 0.101										
	15 57	15 61	25 63	31 65	32 68	34 70	44 70	45 75	48 87	52 91
thongbkvn@EliteBook:~/Project/DA/src/bai1\$										

Hình 5: Dãy đầu vào có 20 phần tử

Trường hợp này, Quick Sort chạy lâu nhất bởi có nhiều lời gọi đệ quy nhất. Tốc độ thực hiện kém xa các thuật toán khác.

```
thongbkvn@EliteBook:~/Project/DA/src/bai1$ ./bai1
LENGTH: 100
Buble Sort: 0.153
Selection Sort: 0.057
Insertion Sort: 0.017
Shell Sort: 0.015
heapSort: 0.042
Quick Sort: 0.504
```

Hình 6: Dãy đầu vào có 100 phần tử.

Quick Sort vẫn tỏ ra kém hơn so với các thuật toán khác. Buble Sort bắt đầu tỏ ra chậm hơn so với Selection Sort và Insertion Sort do thực hiện nhiều phép tráo đổi.

```
thongbkvn@EliteBook:~/Project/DA/src/bai1$ ./bai1
LENGTH: 10000
Buble Sort: 504.957
Selection Sort: 132.699
Insertion Sort: 92.985
Shell Sort: 2.357
heapSort: 2.807
Quick Sort: 14.915
```

Hình 7: Dãy đầu vào có 10 000 phần tử.

Các thuật toán sắp xếp $Shell\ Sort,\ Heap\ Sort,\ Quick\ Sort$ vượt trội hơn hẳn. $Buble\ Sort$ chậm nhất với 0.5s.

```
thongbkvn@EliteBook:~/Project/DA/src/bail$ ./bail
LENGTH: 100000
Buble Sort: 57515
Selection Sort: 13578.3
Insertion Sort: 11379.4
Shell Sort: 34.281
heapSort: 36.019
Quick Sort: 158.146
```

Hình 8: Dãy đầu vào có 100 000 phần tử.

Các thuật toán sắp xếp như $Buble\ Sort,\ Selection\ Sort,\ Insertion\ Sort\ yếu kém hơn hẳn, ta sẽ không xét đến chúng trong ví dụ tới nữa. <math>Shell\ Sort\$ và $Heap\ Sort\$ vẫn rất ấn tượng với thời gian sắp xếp là 0.34s.

```
thongbkvn@EliteBook:~/Project/DA/src/bai1$ ./bai1
LENGTH: 10000000
Shell Sort: 7101.02
heapSort: 7283
Quick Sort: 18321.9

thongbkvn@EliteBook:~/Project/DA/src/bai1$ ./bai1
LENGTH: 10000000
Shell Sort: 7287.67
heapSort: 6936.55
Quick Sort: 19720.8

thongbkvn@EliteBook:~/Project/DA/src/bai1$ ./bai1
LENGTH: 10000000
Shell Sort: 7232.96
heapSort: 6936.97
Quick Sort: 19647.1
```

Hình 9: Dãy đầu vào có 10 000 000 phần tử.

Heap Sort và Shell Sort vẫn tỏ ra rất vượt trội.

0.2 Các bài toán về thuật toán quay lui và kĩ thuật nhánh cận

0.2.1 Thuật toán quay lui

Thuật toán quay lui dùng để giải bài toán $liệt k\hat{e}$ các cấu hình. Mỗi cấu hình được xây dựng bằng cách xây dựng từng phần tử, mỗi phần tử được chọn bằng cách thử tất cả các khả năng. Giả sử cấu hình liệt kê có dạng X[1...n], khi đó thuật toán quay lui thực hiện qua các bước:

- 1. Xét tất cả các giá trị X[1] có thể nhận, thử cho X[1] nhận lần lượt các giá trị đó. Với mỗi giá trị thử gán cho X[1] ta sẽ:
- 2. Xét tất cả các giá trị X[2] có thể nhận, thử cho X[2] nhận lần lượt các giá trị đó. Với mỗi giá trị thử gán cho X[2] lại xét tiếp khả năng chọn X[3]... cứ tiếp tục như vậy đến bước:
- 3. Xét tất cả các giá trị X[n] có thể nhận, thử cho X[n] nhận lần lượt các giá trị đó, thông báo cầu hình tìm được ($X[1], X[2], \dots, X[n]$).

Trên phương diện quy nạp, có thể nói rằng thuật toán quay lui liệt kê các cấu hình n phần tử dạng X[1...n] bằng cách thử cho X[1] nhận lần lượt các giá trị có thể. Với mỗi giá trị thử gán cho X[1] bài toán trở thành liệt kê cấu hình n-1 phần tử sau X[2...n].

Mô hình của thuật toán quay lui có thể mô tả như sau:

```
void Try(int i)
{
    for (mọi giá trị V có thể gán cho X[i])
    {
        (Thử cho X[i] = V);
        if (X[i] là phần tử cuối cùng trong cấu hình)
        (thông báo cấu hình tìm được);
        else
        {
            (Ghi nhận việc X[i] đã được gán giá trị V);
            Try(i+1);
            (Nếu cần, bỏ việc ghi nhận X[i] = V để thử giá trị khác);
        }
    }
}
```

Thuật toán quay lui sẽ bắt đầu bằng lời gọi $\text{Try}(1)^2$

0.2.2 Bài toán mã đi tuần

Bài toán

Xét bàn cờ kích thước kích thước N*N. Một quân mã xuất phát tại vị trí (firstRow, firstCol). Quân mã phải đi theo đúng quy tắc bàn cờ vua và đi hết các ô trên bàn cờ sao cho mỗi ô đều được đi qua 1 lần.

 $^{^2}$ Theo mô tả thuật toán quay lui ở đây thì sẽ bắt đầu với Try(1). Không phải các bài toán sử dụng thuật toán quay lui phải luôn bắt đầu bằng lời gọi Try(1), tùy theo việc cài đặt thuật toán.

Cài đặt thuật toán

Với bài toán này, ta sẽ giải quyết theo thuật toán quay lui. Bài toán sử dụng các biến và hàm sau:

Hằng N Kích thước của bàn cờ.

Biến firstRow, firstCol Vị trí ban đầu của quân mã.

Mảng A[N [N]] Lưu thứ tự các nước đi của quân mã, đồng thời cũng là mảng đóng vai trỏ đánh dầu khi ô tương ứng đã được đi qua. Vì vậy cần bỏ việc ghi nhận sau lời gọi đệ quy Try(i+1) để thử giá trị khác theo sơ đồ trên.

Hàm printBoard() In ra bàn cờ và thứ tự vị trí quân mã đã đi qua.

Hàm Patrol Hàm thực hiện quay lui để thử tất cả các cách đi quân mã trên bàn cờ có thể được và xuất kết quả ra màn hình nếu đi hết các ô.

Cài đặt thuật toán trên C++

```
#include <iostream>
    #include <iomanip>
2
    #include <math.h>
3
    using namespace std;
    #define N 4 // Kich thuoc ban co
5
6
    /*
7
      CLASS BAN CO
8
      Thuoc tinh:
9
      +) A[N][N]: Trang thai ban co ve nhung vi tri quan ma da toi
10
      +) firstRow, firstCol: Vi tri xuat phat cua quan ma
      Phuong thuc:
12
      +) chessBoard(m,n): Khoi tao ban co, m,n la vi tri xuat phat cua quan ma
13
      +) printBoard(): Hien thi ban co
14
      +) Partol(m,n): Di tuan tu vi tri m*n
15
16
    class chessboard
17
18
    private:
19
        int A[N][N];
20
        int firstRow, firstCol;
21
    public:
22
        chessboard(int m=0,int n=0)
23
            {
24
                 int i, j;
                 for (i = 0; i < N; i++)
26
                     for (j = 0; j < N; j++)
27
                         A[i][j] = 0;
28
                 firstRow = m;
29
                 firstCol = n;
30
                 A[m][n] = 1;
            }
```

```
33
        void printBoard() //Hien thi ban co
34
             {
                 int i, j;
36
                 static int n = 1; // Bien phu, khong can de y
37
                 cout << "\nCach "<< n<< ":\n" << endl;
38
                 for (i = 0; i < N; i++)
39
40
                     for (j = 0; j < N; j++)
41
                          cout << setw(3) << A[i][j];
42
                     cout << endl;
43
44
                 n++;
45
                 cout << end1;
46
             }
        // Tim nuoc di, nuoc di dau tien da duoc di tai firstRow, firstCol
        void Patrol(int m, int n, int k=2)
49
             {
50
                 int i, j;
51
                 for (i = 0; i < N; i++)
52
                     for (j = 0; j < N; j++)
53
                          // Neu co the di duoc toi o i,j va o do chua duoc di toi
                          if (((fabs(i-m) + fabs(j-n)) == 3) \&\& (i!=m \&\& j!=n \&\& A[i][j]==0)
                          {
56
                              // Thu di toi A[i][j], luu ket qua va dau hieu vao mang A
57
                              A[i][j] = k;
58
                              // Neu da la nuoc di cuoi
59
                              if (k == N*N)
60
                              {
                                   printBoard(); // Hien thi ban co
                                   // Buoc dau tien thi khong bo danh dau
63
                                   //New khong thi bo danh dau
64
                                   if ((i != firstRow) && (j != firstCol))
65
                                       A[i][j]=0;
66
                              }
                              else
                              {
69
                                   Patrol(i, j, k+1); // Thu di nuoc tiep theo
70
                                   A[i][j] = 0; // Bo \ danh \ dau
71
                              }
72
                          }
73
             }
74
76
77
    };
78
79
80
    int main()
```

```
{
82
         int m,n;
83
         cout<<"BAI TOAN MA DI TUAN\nKich thuoc: "<<N<<'x'<<N<<endl;</pre>
84
         cout<<"Nhap vi tri xuat phat: ";</pre>
85
         cin>>m>>n;
86
         chessboard a(m,n);
87
         a.Patrol(m,n);
88
         cout << end1;
89
         return 0;
    }
91
92
```

```
BAI TOAN MA DI TUAN
Kich thuoc: 8x8
Nhap vi tri xuat phat: 0 0

Cach 1:

1 12 9 6 3 14 17 20
10 7 2 13 18 21 4 15
31 28 11 8 5 16 19 22
64 25 32 29 36 23 48 45
33 30 27 24 49 46 37 58
26 63 52 35 40 57 44 47
53 34 61 50 55 42 59 38
62 51 54 41 60 39 56 43
```

Hình 10: Kết quả chạy thử trên bàn cờ 8x8

Kết quả chạy thử

0.2.3 Bài toán tám quân hậu

Bài toán

Bài toán tám quân hậu là bài toán đặt tám quân hậu trên bàn cờ vua kích thước 8x8 sao cho không có quân hậu nào có thể "ăn" được quân hậu khác. Như vậy, lời giải của bài toán là một cách xếp tám quân hậu trên bàn cờ sao cho không có hai quân nào đứng trên cùng hàng, hoặc cùng cột hoặc cùng đường chéo. Bài toán tám quân hậu có thể được tổng quát hóa thành bài toán N quân hậu.

Cài đặt thuật toán

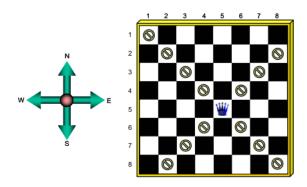
Bài toán này cũng sẽ được giải quyết theo thuật toán quay lui.

Phân tích Rõ ràng n quân hậu, mỗi con sẽ được đặt ở một hàng vì quân hậu được ăn ngang, ta gọi quân hậu sẽ đặt ở hàng 0 là quân hậu 0, quân hậu được đặt ở hàng 1 là quân hậu 1, quân hậu được đặt ở hàng n là quân hậu n. Như vậy, một nghiệm của bài toán sẽ được biết khi ta tìm ra được **vi trí côt của những quân hâu**.

Nếu ta định hướng Đông - Phải, Tây - Trái, Nam - Dưới, Bắc - Trên thì ta sẽ nhận thấy rằng:

• Một đường chéo theo hướng ĐB-TN bất kì sẽ đi qua một số ô, các ô đó có tính chất Hàng + Cột = C (hằng số). Với mỗi đường chéo ĐB-TN ta có một hằng số C và với một hằng số C: $0 \le C \le 2n - 2$ xác định duy nhất một đường chéo ĐB-TN từ 0 đến 2n-2.

• Một đường chéo hướng ĐN-TB bất kì đi qua một số ô, các ô có tính chất: Hàng - Cột = C. Với mỗi đường chéo ĐN-TB ta có một hằng số C và với một hằng số C: $-N+1 \le C \le N-1$ xác định duy nhất một đường chéo ĐN-TB.

Hình 11: Đường chéo ĐB-TN mang chỉ số 10 và đường chéo ĐN-TB mang chỉ số 0

Cài đặt

• Sử dụng 3 mảng để đánh dấu:

 $\mathbf{C}[\mathbf{N} \mid C[i] = 0$ nếu cột i còn tự do, $C[i] \neq 0$ nếu cột i đã bị một quân hậu khống chế.

D1[2*N] D1[i] = 0 nếu đường chéo DB-TN thứ i [$0 \le i = row + col \le 2N$] còn tự do, $D1[i] \ne 0$ nếu đường chéo đó đã bị khống chế.

D2[2*N] D2[i] = 0 nếu đường chéo DN-TB thứ i [$0 \le i = row - col + N - 1 \le 2N$] còn tự do, $D2[i] \ne 0$ nếu đã bị khống chế.

- Sử dụng mảng A[N][N] để lưu kết quả.
- Hàm printBoard dùng để xuất kết quả ra màn hình.
- Hàm Set dùng để để đánh dấu và hủy đánh dấu các mảng đánh dấu khi thử đặt quân hậu vào vị trí hàng m, cột n. Tham số unset mặc định là 0 - bật đánh dấu. Nếu đặt bằng 1 sẽ là hủy đánh dấu.
- Hàm checkBoard dùng để kiểm tra xem nước đi vào vị trí hàng i, cột j có đi được không bằng cách kiểm tra các mảng đánh dấu.
- Hàm setBoard dùng giải thuật quay lui để thử tất cả các cách đặt quân hậu có thể được. Đây là chính trong bài toán này.

Cài đặt bài toán tám hậu trên C++

```
#include <iostream>
#include <iomanip>
using namespace std;
#define N 8

/*
CLASS BAN CO
-Thuoc tinh:
```

```
+)C[N]: Mang cang cot da bi kiem soat
9
      +)D1[2*N]: Duong cheo i+j=const da bi kiem soat
10
      +)D2[2*N]: Duong cheo i-j=const da bi kiem soat
      +)A[N][N]: Mang bieu dien cach dat cac quan co
12
      -Phuong thuc
13
      +)printBoard: Hien thi ban co
14
      +)Set(m,n,unset): Dat quan co vao vi tri A[m][n] va cai
15
      dat cac thuoc tinh, neu unset!=1 thi khoi phuc lai
16
      cac thuoc tinh
      +) checkBoard(m,n): Kiem tra xem co the dat duoc quan hau
      tai vi tri A[m][n] khong
19
      +setBoard(k): Dat co theo phuong phap quay lui
20
21
    class chessboard
22
23
24
    private:
        int C[N]; //Cot da bi kiem soat
        int D1[2*N]; // Duong cheo / (i+j=const, 0 \le i+j \le 2*N-2) da bi kiem soat
26
        int D2[2*N]; // Duong cheo \ (i-j=const, -N+1 <= i+j <= N-1)da bi kiem | soat |
27
        int A[N][N]; //Ban co, neu Board[i][j]!=0 la da duoc dat
28
29
    public:
30
        chessboard() //Ham tao cho ban co
            {
32
                 int i, j;
33
                 for (i = 0; i < N; i++)
34
                 {
35
                     C[i] = 0;
36
                     D1[i] = 0;
                     D1[N+i] = 0;
                     D2[i] = 0;
                     D2[N+i] = 0;
40
41
                 for (i = 0; i < N; i++)
42
                     for (j = 0; j < N; j++)
43
                         A[i][j] = 0;
            }
45
46
        void printBoard() //In ban co tu ma tran A[N][N]
47
            {
48
                 int i, j;
49
                 static int n = 1;
                 cout << "\n\nCach "<< n<< ":\n" << endl;
                 for (i = 0; i < N; i++)
53
                     for (j = 0; j < N; j++)
54
                         cout << setw(3) << A[i][j];
55
                     cout << end1;
56
                 }
57
```

```
cout << end1;
58
                 n++;
             }
61
        void Set(int m, int n,int unset=1) //Thu di quan co vao A[m][n]
62
63
                 if (unset == 1) //Danh dau la da di
64
                 {
65
                     C[n] = 1;
                     D1[m+n] = 1;
67
                     D2[m-n+N-1] = 1;
68
69
                 else //Quay tro lai, khong di buoc do nua
70
71
                     C[n] = 0;
72
                     D1[m+n] = 0;
                     D2[m-n+N-1] = 0;
                      A[m][n] = 0; //Van de do bieu dien du lieu dau ra
75
                 }
76
             }
77
78
         int checkBoard(int i, int j) //Kiem tra xem nuoc di co duoc khong
             {
                 if ((C[j]==0) \&\& (D1[i+j]==0) \&\& (D2[i-j+N-1]==0))
81
                     return 1;
82
                 return 0;
83
             }
84
85
        void setBoard(int k=0)
             {
                 int i;
88
89
                 for (i = 0; i < N; i++) //Voi moi cot
90
                      if (checkBoard(k, i)) //Kiem tra xem co the dat quan hau o hang
91
                          //thu k vao cot thu i hay ko
                      {
                          A[k][i] = k + 1; //Luu thong tin vao ban co
                          if (k == N-1) //Neu dat cau hinh cuoi
95
96
                              printBoard(); //Hien thi ban co
97
                              A[k][i] = 0; //Van de ve cach bieu dien du lieu dau ra
98
                          }
99
                          else
100
                          {
101
                              Set(k, i, 1); //Danh dau la da di
102
                              setBoard(k + 1); //Di quan co tiep theo
103
                              Set(k, i, 0); //Quay tro lai vi tri truoc, bo danh dau
104
                              // coi nhu chua di quan nay
105
                          }
106
```

```
}
107
                 }
108
     };
109
110
111
     int main()
112
113
           chessboard a;
114
           a.setBoard();
115
           cout << end1;
116
           return 0;
117
118
```


Hình 12: Kết quả chạy thử

Kết quả chạy thử

0.2.4 Bài toán người du lịch

Bài toán

Có một người giao hàng cần đi giao hàng tại n thành phố. Anh ta xuất phát từ một thành phố nào đó, đi qua các thành phố khác để giao hàng và trở về thành phố ban đầu. Mỗi thành phố chỉ đến một lần, và khoảng cách từ một thành phố đến các thành phố khác đã được biết trước. Hãy tìm một chu trình (một đường đi khép kín thỏa mãn điều kiện trên) sao cho tổng độ dài các cạnh là nhỏ nhất.

Cài đặt thuật toán

 $\acute{\mathbf{Y}}$ tưởng Hành trình cần tìm có dạng X[0...N], trong đó, X[0] = X[N] = 0, và ngoại trừ thành phố 0 là thành phố xuất phát thì không có thành phố nào được lặp lại 2 lần. Có nghĩ dãy X[1...N-1] lập thành một hoán vị của (1, 2, ..., N-1).

Duyệt quay lui: X[1] có thể chọn một trong các thành phố có thể đi từ X[0], với mỗi cách thử chọn X[1] như vậy thì chọn X[2] mà không trùng với X[0], ... Tổng quát: X[i] có thể chọn được các thành phố mà không trùng với các thành phố từ X[0] đến X[i-1].

Nhánh cận: Khởi tạo cấu hình BestConfig có chi phí $+\infty$. Với mỗi bước thử chọn X[i] xem chi phí đường đi cho tới lúc đó có < chi phí của cấu hình BestConfig không. Nếu không nhỏ hơn thì thử giá trị khác ngay bởi có đi tiếp cũng chỉ tốn thêm. Khi thử được một giá trị X[N-1] thì đánh giá chi phí từ thành phố 1 đến thành phố X[N-1] cộng với chi phí từ X[N-1] về thành phố 0, nếu nhỏ hơn chi phí của đường đi ở BestConfig thì cập nhật lại BestConfig bằng cách đi mới.

Cài đặt

lảng X, BestWay X ghi nhận đường đi trong quá trình thử, BestWay ghi nhận nghiệm.

Mảng T, Free Mảng T dùng để lưu tổng chi phi, T[i] là chi phí từ thành phố 0 tới thành phố i. Free dùng để đánh dấu thành phố đã được đi qua hay chưa.

MinCost Số tiền tối thiểu của chi phí đường đi trong BestConfig, khởi tạo với giá trị 100000 biểu thị giá trị vô cùng lớn.

findWay Hàm quay lui thực hiện thử các khả năng. Tham số i biểu thị cho bước đi tới thành phố thứ i.

Cài đặt bài toán người du lịch trên C++

Input File văn bản "bai2.in".

- Dòng 1 chứa số N chỉ số lượng thành phố sẽ đi qua.
- N dòng tiếp theo, mỗi dòng là một hàng gồm N số nguyên dương biểu thị ma trận chi phí A. Trong đó A[i][j] là chi phí đi từ thành phố i đến thành phố j. Ma trận A trong bài này là đối xứng.

Hình 13: Đầu vào từ file "bai2.in"

Output Xuất ra màn hình lộ trình tìm được và chi phí của lộ trình.

Hình 14: Đầu ra chứa dãy biểu thị lộ trình và chi phí đường đi.

```
#include <iostream>
#include <fstream>
#include <time.h>
#include <stdlib.h>
#include <stdio.h>
```

```
#include <iomanip>
    #define CITY 5
    #define RANGE 20
    using namespace std;
10
11
    int N, **C;
12
    int X[100], BestWay[100]; //X thu cac kha nang, BestWay ghi nhan nghiem
13
    int T[100], Free[100], MinCost=100000; //T luu so tien, Free danh dau nhung diem da q
14
15
    //Ham cap phat bo nho
16
    void allocate(int n);
17
    //Ham nhap du lieu tu file
18
    void importFile(const char* filename="bai2.in");
19
    //Ham xuat du lieu tu file ra man hinh, dung de debug
20
    void outScreen();
21
    //Ham tao dau vao ngau nhien cho chuong trinh
22
    void makeData(int n, const char* filename="bai2.in");
23
    //Khoi tao diem bat dau la thanh pho O
24
    void init();
25
26
    void findWay(int i)
27
    {
28
29
        for (j = 1; j < N; j++)//Cac gia tri co the nhan
30
31
            if (Free[j] == 0) //Neu chua di qua
32
            {
33
                X[i] = j; //Thu di qua j
                T[i] = T[i-1] + C[X[i-1]][j];
                if (T[i] < MinCost) //Neu co kha nang di qua vs chi phi thap hom
36
37
                    if (i < N-1) //New di chua het
38
                    ₹
39
                        Free[j] = 1; //Danh dau da di qua
40
                        findWay(i + 1); //Di tiep
                        Free[j] = 0; //Quay lai thanh pho, bo danh dau
                    }
43
                    else //Neu da di het
44
                        if ((T[N-1] + C[X[N-1]][0]) < MinCost) /New ton it chi|phi hon
45
                        {
46
                             int k;
47
                            for (k = 1; k < N; k++) //Cap nhat cau hinh tot nhat
48
                                 BestWay[k] = X[k];
49
                            MinCost = T[N-1] + C[X[N-1]][0];
50
                        }
51
                52
            } //endif (Free[i] == 0)
53
        }//endfor
54
```

```
}//end function
55
56
57
     int main()
58
59
         int i;
60
         init();
61
         makeData(CITY);
                                //Tao du lieu dau vao
62
          importFile();
64
         findWay(1);
65
66
         for (i=0; i< N; i++)
67
              cout<<BestWay[i]<<"-->";
68
         cout<<0<<endl;</pre>
69
         cout<<MinCost;</pre>
70
71
         cout<<endl;</pre>
72
     }
73
74
     void init()
75
76
         Free[0]=1; //Da di qua thanh pho 0
77
         X[0]=0; //Xuat phat tu thanh pho 0
78
         T[0]=0;
79
     }
80
81
82
     void allocate(int n)
83
     {
         N=n;
85
         C=new int*[n];
86
         int i;
87
         for (i=0;i< n;i++)
88
              C[i]=new int[n];
89
90
91
     void importFile(const char* filename)
92
93
          ifstream inp(filename);
94
          int n,i,j;
95
          inp>>n;
96
         allocate(n);
97
         for (i=0;i< n;i++)
              for (j=0; j< n; j++)
99
                   inp>>C[i][j];
100
     }
101
102
103
```

```
104
     void outScreen()
105
106
          int i,j;
107
          cout<<"\nXuat:"<<endl;</pre>
108
          for (i=0; i< N; i++)
109
110
               for (j=0; j<N; j++)
111
               {
112
                    cout << setw(4) << C[i][j];
113
               }
114
               cout << endl;
115
116
          cout<<endl;</pre>
117
     }
118
119
     void makeData(int n,const char* filename)
120
121
          int i,j,a,tmp[100][100];
122
          ofstream outfile(filename);
123
          outfile << n << endl;
124
          srand(time(NULL));
125
          for (i=0;i<n;i++)
          {
127
               for (j=i;j< n;j++)
128
129
                    if (i!=j)
130
                         tmp[i][j]=tmp[j][i]=1+rand()%RANGE;
131
                    else
132
                         tmp[i][j]=0;
133
               }
134
          }
135
          for (i=0;i< n;i++)
136
          {
137
               for (j=0; j< n; j++)
138
                    outfile<<setw(4)<<tmp[i][j];</pre>
               outfile << endl;
140
          }
141
          outfile << endl;
142
          outfile.close();
143
     }
144
```

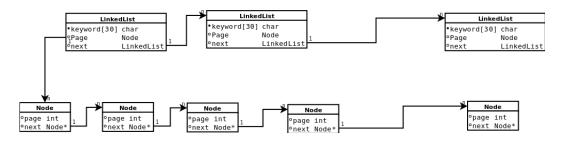
0.3 Bài toán đánh chỉ mục cho danh sách từ khóa

0.3.1 Bài toán

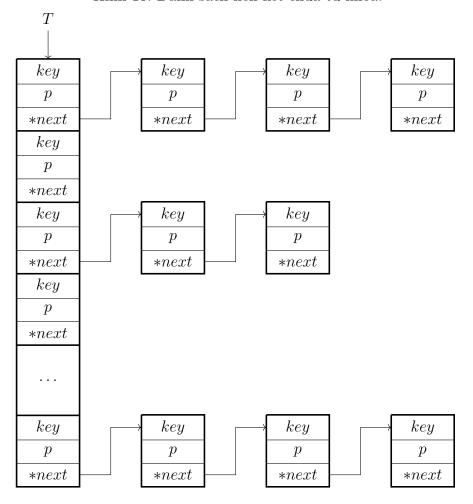
Có một file văn bản gồm danh sách các từ khóa và một file văn bản khác là tài liệu chứa các từ khóa đó. Viết chương trình lưu danh sách từ khóa và dòng xuất hiện của từ khóa đó trong tài liệu, cài đặt với các cấu trúc dữ liệu khác nhau: danh sách liên kết, bảng băm, cây nhị phân tìm kiếm.

0.3.2 Ý tưởng

Lưu các từ khóa trong các cấu trúc dữ liệu khác nhau - danh sách liên kết, bảng băm và cây nhị phân tìm kiếm. Với mỗi nút, ngoài mảng kí tự chứa từ khóa, ta còn lưu thêm một biến

Hình 15: Danh sách liên kết chứa từ khóa.

Hình 16: Lưu các từ khóa vào bảng băm.

kiểu Node chính là *Header* của danh sách liên kết, mà mỗi phần tử của danh sách liên kết là một số nguyên, biểu thị cho vị trí xuất hiện của từ khóa.

Đọc lần lượt từng dòng của *tài liệu* cần đánh chỉ mục, với mỗi dòng, đọc được, ta lần lượt tìm kiếm các từ xuất hiện trong dòng đó xem có trùng với từ khóa được lưu trữ trong cấu trúc dữ liệu trước đó không, nếu trùng, thêm vị trí xuất hiện của từ khóa (số thứ tự dòng) vào danh sách liên kết có header là phần tử kiểu Node. Xem hình minh họa để hiểu rõ hơn chi tiết cài đặt.

0.3.3 Cài đặt với danh sách liên kết

```
#include <iostream>
    #include <fstream>
    #include <string.h>
3
    #define MAX_LENGTH 1000
    #define MAX_CHAR 50
    using namespace std;
6
    class Node
9
10
      int page;
11
      Node *next;
12
13
      Node()
14
15
        page = 0;
16
        next = NULL;
      //Them phan tu vao cuoi danh sach
19
      void addNode(int page)
20
21
        Node *tmp, *p = this;
22
        tmp = new Node;
23
        tmp->page = page;
        while (p->next != NULL)
25
          p = p->next;
26
        p->next = tmp;
27
28
      //Xuat danh sach lien ket tro boi this->next
29
      int listNode()
30
      {
        Node *p;
32
        int s = 0;
33
        for (p = next; p != NULL; p = p->next)
34
35
        cout<<p->page<<' ';
36
        s++;
          }
        cout << end1;
39
```

```
return s;
40
41
      friend class List;
43
    };
44
45
46
47
      Cac phuong thuc:
      -Insert(): Them 1 tu khoa, neu da ton tai thi khong them vao nua.
49
      -IndexKey(): Them chi muc cho tu khoa.
50
      -ListIndex(): Hien thi danh sach chi muc cua tu khoa
51
    */
52
    class List
53
54
      char key[MAX_CHAR];
      Node P;
56
      List *next;
57
    public:
58
      List()
59
60
        bzero(key, MAX_CHAR);
        next = NULL;
      }
63
      //Them tu khoa theo thu tu tu dien
64
      // neu tu khoa da ton tai thi khong them vao nua
65
      bool Insert(const char* keyword)
66
67
        List *p = this;
68
        //Vong lap tim vi tri chen theo thu tu tang dan
        while (p->next != NULL)
71
72
        if (strcasecmp(p->next->key, keyword) >= 0)
73
          break;
74
        p = p->next;
          }
        //Chen them tu khoa luu y truong hop p->next == NULL neu co gang
77
        //truy xuat p->next->key se bi loi
78
        if ((p->next == NULL) || (strcasecmp(p->next->key, keyword) != 0))
79
          {
80
        List *tmp = new List;
81
        strcpy(tmp->key, keyword);
        tmp->next = p->next;
        p->next = tmp;
        return true;
85
86
        return false;
87
      }
```

```
89
       //Danh chi muc cho tu khoa
90
       bool IndexKey(const char* keyword, int page)
92
         List *p;
93
         //Tim trong danh sach tu khoa
94
         for (p = this; p != NULL; p = p->next)
95
           //New trung tu khoa trong danh sach
96
           if (strcasecmp(p->key, keyword) == 0)
         ₹
           //Them page vao dslk tro boi p->next
99
           p->P.addNode(page);
100
           return true;
101
         }
102
         return false;
103
       }
104
105
       //Hien danh sach chi muc cua tu khoa
106
       bool ListIndex(const char* keyword)
107
       {
108
         List *p;
109
         //Tim vi tri xuat hien cua tu khoa
110
         for (p = this; (p != NULL) && (strcasecmp(p->key, keyword) != 0); p = p->next);
         //Neu den cuoi danh sach thi bao ko xuat hien tu khoa
112
         if (p == NULL)
113
           return false;
114
         //Neu co tu khoa trong danh sach nhung ko co tu khoa trong tai lieu th‡ bao loi
115
         if (p->P.next == NULL)
116
           return false;
117
         //Neu co danh sach chi muc thi in ra man hinh
         p->P.listNode();
119
         return true;
120
121
122
       //Hien danh sach cac tu khoa duoc danh chi muc, dung de debug
123
       int ListKeyWord()
124
       {
125
         List *p;
126
         int n = 0;
127
         cout<<"List of keyword: "<<endl;</pre>
128
         //Hien thi cac tu khoa trong danh sach tro boi this->next
129
         for (p = this->next; p != NULL; p = p->next)
130
           {
131
         cout<<p->key<<' ';
132
         if (n\%10 == 9)
133
           cout<<endl;</pre>
134
         n++;
135
           }
136
         cout << end1;
137
```

```
return n;
138
139
    };
140
141
142
    //Chia sentence thanh cac word, thay doi gia tri con tro cua sentence
143
    void split(char* &sentence, char* &word)
144
145
       while (*sentence==' ')
146
         sentence++;
147
       word=sentence;
148
       while ((*sentence!=',')&&(*sentence!='\0'))
149
         sentence++;
150
       if (*sentence==' ')
151
         {
152
           *sentence='\0';
           sentence++;
154
         }
155
156
    int main()
157
158
      List a;
159
       ifstream ListWord("bai3.in"); //Danh sach tu khoa
160
       ifstream Document("document.in"); //File can danh chi muc
161
       char *line = new char[MAX_LENGTH], *word, *tmp, KeyWord[MAX_CHAR];
162
       int n = 1; //Bien dem so trang
163
       cout<<"LINK LIST VERSION\n-----"<<endl;</pre>
164
165
       //Them tu khoa vao danh dach lien ket
166
       cout<<"Import keyword from \"bai3.in\"..."<<endl;</pre>
167
       while (!ListWord.eof())
168
         {
169
           //Luu tu khoa vao bien tam
170
           ListWord>>KeyWord;
171
           //Chen tu khoa vao danh sach
172
           a.Insert(KeyWord);
173
         }
174
       ListWord.close();
175
       //Hien thi danh sach tu khoa ra man hinh
176
       a.ListKeyWord();
177
178
       //Danh chi muc cho tu khoa
179
       cout<<"\nIndexing..."<<endl;</pre>
       while (!Document.eof())
181
         {
182
           //Ghi dong dang doc vao line
183
           Document.getline(line, MAX_LENGTH);
184
           //Bien tam thay the line, new dung line thang vao ham
185
           //split() thi se bi loi ve sau do split nhan tham chieu
186
```

```
tmp = line;
187
           while (strlen(tmp)>0)
188
         {
189
           //Chi cau thanh cac tu nho
190
           split(tmp, word);
191
           //Danh chi muc cho tu khoa
192
           a.IndexKey(word, n);
193
         }
194
           n++;
195
         }
196
       delete [] line;
197
       Document.close();
198
199
       word = new char[MAX_CHAR];
200
       do
201
         {
202
            cout<<"Enter keyword: ";</pre>
203
           cin>>word;
204
           //Neu nhap vao QUIT thi thoat chuong trinh
205
           if (strcmp(word, "QUIT") == 0)
206
         break;
207
           //Neu tu khoa khong ton tai hoac khong co chi muc thi thong bao cho nguoi dung
208
           if (!a.ListIndex(word))
         cout<<"Keyword isn't in the index list or not found in document"<<endl;</pre>
210
         } while (1);
211
       delete [] word;
212
213
       cout<<"\n-----\nExit program"<<endl;</pre>
214
       return 0;
215
     }
217
218
219
```

0.3.4 Cài đặt với bảng băm

```
#include <iostream>
   #include <fstream>
   #include <string.h>
3
   #include <iomanip>
4
   #define MAX_LENGTH 1000
5
   #define MAX_CHAR 50
6
   using namespace std;
8
   //Luu danh sach chi muc
10
   class Node
11
   {
12
        int page;
13
```

```
Node *next;
14
15
        Node()
        {
17
             next = NULL;
18
             page = 0;
19
        }
20
21
        //Them phan tu vao cuoi danh sach
        void AddNode(int page)
        {
24
             Node *tmp, *p = this;
25
             tmp = new Node;
26
             tmp->page = page;
27
             while (p->next != NULL)
             p = p->next;
             p->next = tmp;
        }
31
        //Xuat danh sach lien ket tro boi this->next
32
        int ListNode()
33
        {
34
             Node *p;
             int s = 0; //Bien luu so trang trong danh sach
             for (p = next; p != NULL; p = p->next)
37
38
                 cout<<p->page<<' ';</pre>
39
                 s++;
40
41
             cout<<endl;</pre>
42
             return s;
        }
45
        friend class Cell;
46
    };
47
48
    //Luu cac tu khoa va con tro toi danh sach chi muc
49
    class Cell
51
        char key[MAX_CHAR];//Mang luu tu khoa
52
        Node P;//Header cua dslk tuu danh sach cac trang
53
        Cell *next;
54
55
        //Ham tao
        Cell(const char* word=NULL)
58
             bzero(key, MAX_CHAR);
59
             if (word != NULL)
60
             strcpy(key, word);
61
             next = NULL;
62
```

```
}
63
64
         //Them chi muc vao keyword trong Cell hien tai
        void AddIndex(int page)
66
67
             P.AddNode(page);
68
        }
69
70
         //In danh sach chi muc duoc tro boi P
         int ListNode()
        {
73
             return P.ListNode();
74
        }
75
76
        friend class HashTable;
77
    };
78
    class HashTable
80
81
        Cell **T; //Con tro toi dau moi danh sach keyword
82
        int m; //Kich thuoc cua bang bam
83
    public:
         //Ham tao
86
        HashTable(int size=100)
87
88
             m = size;
89
             T = new Cell*[m];
             for (int i =0; i < m; i++)
             T[i] = NULL;
        }
         //Ham bam
94
         int HashFunc(const char* keyword)
95
         {
96
             int S=0;
             for (int i = 0; i < strlen(keyword); i++)</pre>
             S += tolower(keyword[i]);
             return S % 100;
100
        }
101
102
         /*Chen phan tu vao bang bam
103
           Cac keyword khong duoc phep trung
104
           vi khong co theo tac kiem tra tu khoa
105
           truoc khi nhap vao bang bam*/
106
        bool Insert(const char* keyword)
107
         {
108
             int k = HashFunc(keyword);
109
             //New phan tw T[k] con rong thi tao moi va chen vao
110
             if (T[k] == NULL)
111
```

```
{
112
                  T[k] = new Cell;
113
                  strcpy(T[k]->key, keyword);
114
                  return true;
115
116
              //New khong thi chen vao dau dslk tro boi T[k]->next
117
              else
118
              {
119
                  Cell *tmp = new Cell;
120
                  strcpy(tmp->key, keyword);
121
                  tmp->next = T[k]->next;
122
                  T[k] - \text{next} = tmp;
123
                  return true;
124
              }
125
         }
126
127
         //Tim kiem phan tu trong bang bam
128
         bool IndexKey(const char* keyword, int page)
129
130
              int k = HashFunc(keyword);
131
             Cell *p;
132
              //Tim tu khoa trong bang bam
             for (p = T[k]; p != NULL; p = p->next)
              //Neu co them trang vao danh sach chi muc
135
              if (strcasecmp(p->key, keyword) == 0)
136
                  {
137
                  p->AddIndex(page);
138
                  return true;
139
140
             return false;
         }
142
143
         //Hien danh sach chi muc cua tu khoa keyword
144
         bool ListIndex(const char* keyword)
145
         {
146
              int k = HashFunc(keyword);
             Cell *p;
148
              //Tim tu khoa trong bang bam
149
             for (p = T[k]; p != NULL; p = p->next)
150
              //Neu co thi in ra danh sach chi muc
151
              if (strcasecmp(p->key, keyword) == 0)
152
153
                  if (p->ListNode())
154
155
                      return true;
                  return false;
156
                  }
157
             return false;
158
         }
159
160
```

```
/*Hien cac phan tu co cung ma bam
161
           Dung de kiem tra, debug*/
162
         int List(const char* keyword)
163
         {
164
              int k = HashFunc(keyword), n=0;
165
              Cell *p;
166
              for (p = T[k]; p != NULL; p = p->next)
167
168
                  cout<<p->key<<' ';</pre>
169
                  n++;
170
              }
171
              cout << endl;
172
              return n;
173
         }
174
    };
175
176
     //Chia cau thanh cac tu bang nhau
177
    void split(char* &sentence, char* &word)
178
179
         while (*sentence==' ')
180
         sentence++;
181
         word=sentence;
         while ((*sentence!=' ')&&(*sentence!='\0'))
         sentence++;
184
         if (*sentence==' ')
185
186
              *sentence='\0';
187
              sentence++;
188
         }
189
190
191
    int main()
192
193
         HashTable Index;
194
         ifstream input("bai3.in");//Danh sach tu khoa
195
         ifstream document("document.in");//Tai lieu can danh chi muc
196
         char *line = new char[MAX_LENGTH], *word, *tmp;
197
         char KeyWord[MAX_CHAR];
198
         int n = 1;
199
         cout<<"HASH TABLE VERSION\n-----\n"<<endl;</pre>
200
201
         //Nhap danh sach tu khoa vao bang bam
202
         cout<<"Import keyword from \"bai3.in\"..."<<endl;</pre>
203
         while (!input.eof())
204
         {
205
              input>>KeyWord;
206
              Index.Insert(KeyWord);
207
         }
208
         input.close();
209
```

```
210
         cout<<"Indexing...."<<endl;</pre>
211
         //Danh chi muc cho tu khoa
         while (!document.eof())
213
214
              //Doc tung cau
215
              document.getline(line,1000);
216
              tmp = line;
217
              while (strlen(tmp) > 0)
218
              {
219
                   //Tach cau thanh cac tu
220
                   split(tmp, word);
221
                   Index.IndexKey(word,n);
222
              }
223
              n++;
224
225
         document.close();
226
227
         word = new char[MAX_CHAR];
228
         do
229
         {
230
              cout<<"Enter keyword: ";</pre>
              cin>>word;
              if (strcmp(word, "QUIT") == 0)
233
              break;
234
              if (!Index.ListIndex(word))
235
              cout<<"Keyword isn't in the index list or not found in document"<<endl;</pre>
236
         }
237
         while (1);
238
         delete [] line;
239
         delete[] word;
^{240}
         cout<<endl;</pre>
241
         return 0;
242
     }
243
```

0.3.5 Cài đặt với cây nhị phân tìm kiếm

```
#include <iostream>
   #include <fstream>
2
   #include <string.h>
3
   #define MAX_CHAR 50
4
   #define MAX_LENGTH 1000
   using namespace std;
   class Node
9
        int page;
10
        Node *next;
11
12
```

```
Node()
13
        {
14
             page = 0;
             next = NULL;
16
        }
17
18
        //Them phan tu vao cuoi danh sach
19
        void AddNode(int page)
20
        {
             Node *tmp, *p = this;
             tmp = new Node;
23
             tmp->page = page;
24
             while (p->next != NULL)
25
             p = p->next;
26
             p->next = tmp;
27
        //Xuat danh sach lien ket tro boi this->next
        int ListNode()
30
31
             Node *p;
32
             int s = 0; //Bien luu so trang trong danh sach
33
             for (p = next; p != NULL; p = p->next)
             {
                 cout<<p->page<<' ';</pre>
36
                 s++;
37
38
             cout << end1;
39
             return s;
40
        }
        friend class Tree;
    };
43
44
    class Tree
45
46
        char key[MAX_CHAR];
47
        Node P;
48
        Tree *left;
49
        Tree *right;
50
    public:
51
        //Ham tao
52
        Tree()
53
        {
54
             bzero(key, MAX_CHAR);
             left = NULL;
             right = NULL;
57
        }
58
59
        //Chen tu khoa vao cay
60
        bool Insert(Tree *&root, const char* keyword)
61
```

```
{
62
             //Loai bo trung tu khoa
63
             if ((root != NULL) && (strcasecmp(root->key, keyword) ==0))
             return false;
65
             //Neu cay hien thoi rong thi tao nut moi va gan vao cay
66
             if (root == NULL)
67
68
                 Tree *tmp = new Tree;
69
                 strcpy(tmp->key, keyword);
                 root = tmp;
72
             //Neu tu khoa be hon thi chen vao cay con ben trai
73
             else if (strcasecmp(keyword, root->key) < 0)</pre>
74
             Insert(root->left, keyword);
75
             //Nguoc lai chen vao cay con ben phai
76
             else
             Insert(root->right, keyword);
             return true;
79
80
         //Danh chi muc
81
         bool IndexKey(Tree *root, const char* keyword, int page)
82
         {
             int a = 0;
             if (root == NULL)
85
             return false;
86
             //neu nut chua tu khoa, co gia tri bang keyword thi them page
87
             //vao \ danh \ sach \ tro \ boi \ root \rightarrow P \ (root \rightarrow P)
             if (strcasecmp(keyword, root->key) == 0)
89
             {
                 root->P.AddNode(page);
92
             //Neu tu khoa be hon xau trong nut hien tai thi tim trong cay con trai
93
             else if (strcasecmp(keyword, root->key) < 0)</pre>
94
             a += IndexKey(root->left, keyword, page);
95
             //Nguoc lai tim trong cay con phai
             else
             a +=IndexKey(root->right, keyword, page);
98
             return a;
99
         }
100
101
         //Hien thi danh sach tu khoa
102
         bool ListIndex(Tree *root,const char* keyword)
103
         {
104
             if (root == NULL)
105
             return false:
106
             //Neu nut chua tu khoa
107
             if (strcasecmp(keyword, root->key) == 0)
108
             {
109
                  //Neu tu khoa do da duoc danh chi muc
110
```

```
if (root->P.ListNode() > 0)
111
                  return true;
112
                  return false;
             }
114
             //Tim trong cay con trai va cay con phai
115
             if (ListIndex(root->left, keyword) + ListIndex(root->right, keyword) == 0)
116
             return false;
117
             return true;
118
         }
119
120
         //Duyet cay theo thu tu giua
121
         void Inorder(Tree *root)
122
         {
123
             if (root == NULL)
124
             return;
125
             Inorder(root->left);
             cout << root -> key << '';
127
             Inorder(root->right);
128
         }
129
    };
130
131
132
    void split(char* &sentence, char* &word)
134
         while (*sentence==' ')
135
         sentence++;
136
         word=sentence;
137
         while ((*sentence!=' ')&&(*sentence!='\0'))
138
         sentence++;
139
         if (*sentence==' ')
140
         {
141
             *sentence='\0';
142
             sentence++;
143
         }
144
    }
145
    int main()
147
148
         Tree *a = NULL;
149
         ifstream inp("bai3.in"); //File luu danh sach cac tu.
150
         ifstream doc("document.in"); //File can danh chi muc.
151
         char *line = new char[MAX_LENGTH], *word, *tmp, KeyWord[MAX_CHAR];
152
         int n = 1;
153
         //Nhap danh sach tu khoa
154
         cout<<"BINARY SEARCH TREE VERSION\n-----"<<endl;</pre>
155
         cout<<"Import keyword from \"bai3.in\"..."<<endl;</pre>
156
         while (!inp.eof())
157
         {
158
             inp>>KeyWord;
159
```

```
a->Insert(a, KeyWord);
160
161
         cout<<"List of keyword: "<<endl;</pre>
162
         //Hien thi danh sach tu khoa
163
         a->Inorder(a);
164
         cout << end1;
165
         inp.close();
166
167
         //Danh chi muc cho tu khoa
168
         cout<<"\nIndexing...."<<endl;</pre>
169
         while (!doc.eof())
170
         {
171
              //Doc file theo dong
172
              doc.getline(line, MAX_LENGTH);
173
              tmp = line;
              while (strlen(tmp) > 0)
176
                   //Chia cau thanh cac tu
177
                   split(tmp, word);
178
                   a->IndexKey(a, word, n);
179
              }
180
              n++;
         }
         delete [] line;
183
         doc.close();
184
185
         word = new char[MAX_CHAR];
186
187
         do
         {
189
              cout<<"Enter keyword: ";</pre>
190
              cin>>word;
191
              if (strcmp(word, "QUIT") == 0)
192
              break;
193
              if (!a->ListIndex(a, word))
194
              cout<<"Keyword isn't in the index list or not found in document"<<endl;</pre>
195
         }
196
         while (1);
197
198
199
         cout << end1;
200
         return 0;
201
202
```

0.3.6 Kết quả chạy thử

```
X - □ Phient-Win-Whong-aBKHTVminal Help
thong-bk-vn@EliteBook:-/Project/DA/src/bai3$ ./linklist
LINK LIST VERSION

Import keyword from "bai3.in"...
List of keyword:
do Emacs go in on people slide star start the
this thong wall you

Indexing...
Enter keyword: in
13 39 60 76 88 90 99 102 117 128 129 130 153 154 216 232 265 323 337 351 367 379 386 391 408 408 411 418 433 457 4
61 482 482 483 484 488 492 500 566 576 589 601 604 623 645 664 666 668 686 680 37 07 723 730 744 748 760 762 766 785
795 803 807 824 830 830 842 848 853 859 860 864 623 645 664 666 668 686 680 803 707 723 730 744 748 760 762 766 785
795 803 807 824 830 830 842 848 853 859 860 868 575 882 889 800 893 808 901 903 915 919 923 924 925 930 950 950 96
66 985 986 1025 1032 1041 1043 1051 1052 1079 1081 1082 1084 1086 1087 1120
Enter keyword: start
294 376 834 990
Enter keyword: this
13 56 19 60 106 116 142 201 213 227 235 287 289 309 316 317 319 340 346 373 381 386 402 421 465 490 497 504 511 51
7 531 538 538 542 555 579 582 588 593 597 600 602 622 623 637 668 677 680 719 755 771 772 784 790 791 823 830 856
879 882 914 920 954 988 966 977 985 1012 1024 1026 1036 1051 1055 1059 1065 1097 1104 1107 1113
Enter keyword: do
30 31 41 72 59 61 111 112 113 149 196 218 246 266 295 316 372 390 391 403 418 421 428 428 434 434 442 443 444 459
849 1 519 532 574 586 637 766 818 886 912 923 950 996 1026 1026 1027 1055 1128
Enter keyword: solide
Keyword isn't in the index list or not found in document
Enter keyword: solide
Keyword isn't in the index list or not found in document
Enter keyword: solide
Keyword
```

Hình 17: Phiên bản danh sách liên kết.

Hình 18: Phiên bản bảng băm.

Hình 19: Phiên bản cây nhị phân tìm kiếm.